

РОЗДІЛ 1

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

*Рахно С.М., здобувач вищої освіти СВО Магістр,
ОПП Зв'язки з громадськістю,
спеціальність 281 Публічне управління
та адміністрування*

Науковий керівник: к.е.н., професор Сердюк О. І.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Визначальним фактором розвитку громадянського суспільства є дієво налагоджений інститут публічних послуг. Проте забезпечення належної якості та ефективності їх надання зіштовхується з суперечностями, розбіжностями, що обумовлені відсутністю єдиного тлумачення самого поняття «публічні послуги», єдиного погляду щодо їх змісту та видів.

Публічні послуги можна розглядати з точки зору їх правових ознак, функціонального призначення, сфери надання, спрямованості на особистість чи їх детерміновані групи, ціни, якості та інших характеристик. Однією з форм публічних послуг, з точки зору владних повноважень суб'єкта надання, є адміністративні послуги [2, с. 106-107].

Визначення адміністративних послуг (АП), як важливої складової державних та муніципальних послуг, наведено у Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади [1]. В. Тимощук вказує на методологічну основу доктрини АП, якою є концепція служіння держави (влади) людині (суспільству), тому основою категорії «послуг» є діяльність щодо задоволення певних потреб особи, яка здійснюється за зверненням цієї особи [5, с. 9].

Також при дослідженні дефініції поняття «адміністративна послуга» доцільно виокремити ряд ознак, їй притаманних. Так, К. Ніколаєнко та В. Телицька у своїх роботах спитаються на наступні: причина отримання послуг, причина та підстава надання послуг, суб'єкт надання послуг, суб'єкт одержання послуги, бюджет, зміст послуги [3, с. 272; 4, с. 50-51].

Автори виокремили схожі ознаки процесу надання АП, але застосовували різні підходи до їх застосування в дослідженні. Наприклад, К. Ніколаєнко критерій бюджету застосовувала з метою встановлення джерела фінансування, а В. Телицька – в контексті достатності бюджетного фінансування для надання адміністративних послуг.

Автори додатково вказують на наявність наступних ознак, притаманних АП: сфера застосування послуги (наприклад: соціальна, підприємницька); вартість надання АП – платні послуги/безоплатні послуги [3, с. 272]; відповідальність посадових і службових осіб за невиконання/неналежне виконання обов'язку з надання адміністративних послуг; наявність взаємних прав і обов'язків уповноваженого суб'єкта та суб'єкта звернення; наявність спеціального правового регулювання порядку надання адміністративних послуг [4, с. 50-51].

Простежуємо аналогічне бачення і в Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади [1], в якій запропоновано для встановлення належності послуг до адміністративних користуватися рядом критеріїв (рис. 1.1).

Загалом в літературі автори акцентують увагу на наступних визначальних аспектах АП:

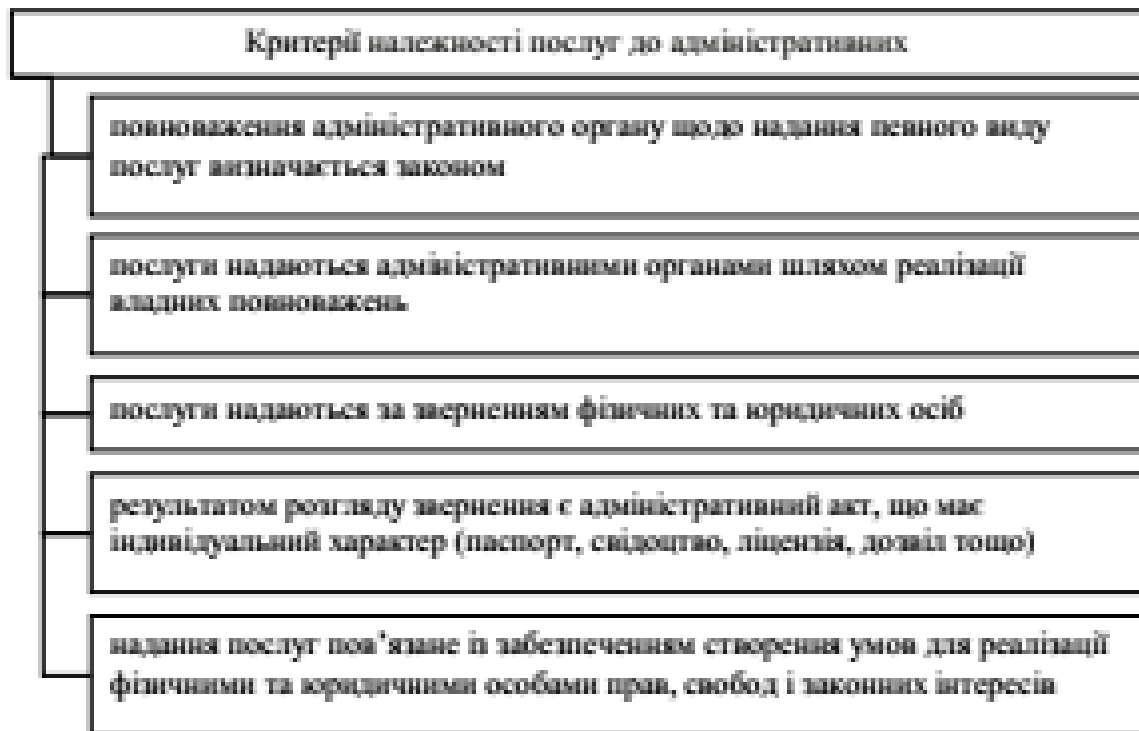

Рис. 1.1. Критерії належності послуг до адміністративних [1]

– «виконавсько-зобов'язальний» аспект («послуга» – це виконання певних обов'язків); розглядуваний вид діяльності органів виконавчої влади правильніше визначити як «виконавські послуги» (В. Авер'янов);

– відповідальність та безпосереднє їх надання органами державної влади та органи місцевого самоврядування (ОМС) (І. Коліушко, В. Тимошук);

– надання послуг пов'язане з реалізацією владних повноважень (М. Ославський);

– послуга передбачає юридичне оформлення умов щодо належної

реалізації приватними особами своїх прав, гарантованих законодавством (І. Коліушко, О. Стрельченко);

– надання послуги є діяльністю апарату державної влади в питанні організації суспільного життя (Л.А. Мицкевич).

Дослідження ключових ознак, критеріїв належності послуг до адміністративних формує основу для ґрунтовного дослідження процесу надання АП та визначення його основних проблем. Так ключові ознаки АП опосередковано визначають характер та напрямки вирішення існуючих проблем, зокрема: відсутність дієвого механізму вивчення потреб громадян в АП; низький рівень партнерства органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в питанні надання АП; якість надання АП в Україні порівняно нижча за аналогічні послуги, що надаються в країнах Європейського Союзу.

Список використаної літератури

1. Концепція адміністративної реформи в Україні від 11 червня 1999 р. *Офіційний вісник України*. 1999. № 21. Ст. 32.
2. Котюк І. Адміністративні послуги як категорія адміністративного права. *Вісник Київського національного юридичного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2010. № 84. С. 104-107.
3. Ніколаєнко К. В. Сутність та ознаки адміністративних послуг. *Держава і право*. 2009. Вип. 43. С. 269-276.
4. Телицька В. А. Адміністративні послуги, що надаються органами місцевої влади: визначення поняття та сутності. *Інновації у державному управлінні: системна інтеграція освіти, науки, практики* : матер. наук.-практ. конф. за міжн. уч. (27 травня 2011 р., м. Київ) : у 2 т. Т. 2. К. : [б. в.]. 2011. С. 49-51.
5. Тимошук В. Адміністративні послуги: посібник. /

Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». К. : ТОВ «Софія-А», 2012. С. 101.

*Клименко Р. Г., здобувач вищої освіти СВО Магістр,
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: д. держ. упр., професор Лозинська Т. М.*

ПОНЯТТЯ І СТАТУС ПІДПРИЄМСТВА ДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ У КОНТЕКСТІ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Відповідно до частини другої статті 22 Господарського кодексу України суб'єктами господарювання державного сектора економіки є суб'єкти, що діють на основі лише державної власності, а також суб'єкти, державна частка у статутному фонді яких перевищує п'ятдесят відсотків чи становить величину, яка забезпечує державі право вирішального впливу на господарську діяльність цих суб'єктів [2].

Таким чином, Господарським кодексом України передбачено дві групи суб'єктів господарювання державного сектора економіки:

- 1) підприємства, що діють на основі лише державної власності;
- 2) інші суб'єкти державного сектора економіки, що мають, крім акціонера – держави, також й інших акціонерів (учасників), однак держава забезпечує вирішальний вплив на господарську діяльність цих суб'єктів.

При цьому законодавство окремо виділяє такий вид суб'єктів господарювання державного сектору економіки, як державні